

คำนำ

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เล่มที่ ๑ การอ่านวิเคราะห์บทความ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ซึ่งการคิดวิเคราะห์เป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุผล มีวิจารณญาณ สามารถนำความคิดไปใช้ได้เหมาะสม แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ มีทั้งหมด ๘ เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ ๑ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์บทความ
- เล่มที่ ๒ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ข้อความ
- เล่มที่ ๓ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ข่าว
- เล่มที่ ๔ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์เพลง
- เล่มที่ ๕ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์นิทาน
- เล่มที่ ๖ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์โฆษณา
- เล่มที่ ๗ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สารคดี
- เล่มที่ ๘ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์บทร้อยกรอง

ในการจัดทำแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ข้อความ มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และรักการอ่าน ส่งเสริมให้นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และสามารถบูรณาการการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้จัดทำ

นางสาววาทีณี ชูคันหอม

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ	๑
สารบัญ	๒
คำชี้แจงสำหรับใช้งานแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์	๓
คำชี้แจงสำหรับครู	๔
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน	๕
สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัด	๔
แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ	๕
การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ	๑๑
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การคิดวิเคราะห์	๑๑
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง บทความ	๑๗
แบบฝึกทักษะที่ ๑	๒๒
แบบฝึกทักษะที่ ๒	๒๓
แบบฝึกทักษะที่ ๓	๒๓
แบบทดสอบหลังเรียน	๒๕
บรรณานุกรม	๓๑
ภาคผนวก	๓๒
กระดาษคำตอบก่อนเรียน	๓๓

กระดาษคำตอบหลังเรียน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๓๔

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑

๓๕

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๒

๓๖

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๓

๓๗

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

๓๘

๓

คำชี้แจงสำหรับการใช้งาน แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ทั้งหมด ๘ เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ ๑ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์บทความ
- เล่มที่ ๒ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ข้อความ
- เล่มที่ ๓ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ข่าว
- เล่มที่ ๔ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์เพลง
- เล่มที่ ๕ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์นิทาน
- เล่มที่ ๖ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์โฆษณา
- เล่มที่ ๗ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สารคดี
- เล่มที่ ๘ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์บทร้อยกรอง

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ทั้ง ๘ เล่ม เป็นแบบฝึกทักษะที่เน้นให้ผู้เรียน
ได้ลงมือปฏิบัติตามสภาพจริง ฝึกทักษะการปฏิบัติกิจกรรมรวมกันเป็นกลุ่ม
นักเรียนจะเกิดทักษะกระบวนการอ่านคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ซึ่งนักเรียนจะสามารถ
อ่านคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง

๔

คำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับครู

ในการนำแบบฝึกทักษะภาษาไทย ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูผู้สอนต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑. ศึกษาคู่มือการใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทย กำหนดการสอน การวิเคราะห์หลักสูตร
และเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียดเพื่อจะได้ชี้แนะและเพิ่มพูนความรู้
ให้กับนักเรียนได้ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ

๒. แบบฝึกทักษะภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้เล่มที่ ๑ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์
บทความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน
ในรายวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาษาไทย มัธยมศึกษาปีที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๓. การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนในหน่วยการเรียนรู้ เล่มที่ ๑
แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์บทความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
จำนวน ๑๐ ข้อ

๔. การนำเข้าสู่บทเรียนครูควรอธิบายเนื้อหาพอสังเขป เพื่อให้นักเรียนมีความรู้
ความเข้าใจในบทเรียน

๕. ในขณะที่นักเรียนกำลังศึกษาแบบฝึกทักษะภาษาไทย ครูต้องคอยดูแล
และให้ความช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด

๕

คำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียน

ขั้นตอนการทำแบบฝึกทักษะ มีดังนี้

๑. ศึกษาสาระการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนลงมือทำแบบฝึกทักษะ

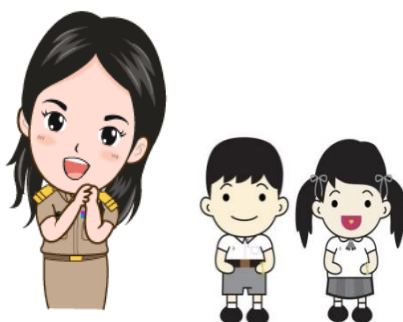

๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๓. ศึกษาทำความเข้าใจใบความรู้ก่อนลงมือทำกิจกรรมกลุ่มจากใบกิจกรรม

๔. ทำแบบฝึกทักษะให้ครบทุกข้อโดยที่ไม่ดูเฉลยก่อน

๕. ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ แล้วตรวจคำตอบกับเฉลยในภาคผนวกของแบบฝึกทักษะ แล้วบันทึกคะแนนที่ได้ลงในแบบบันทึกผลการเรียน ไว้ให้เรียบร้อย เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนของตนเอง ถ้าทำแบบทดสอบหลังเรียนไม่ผ่านให้กลับไปศึกษาใบความรู้อีกครั้ง จึงกลับมาทำแบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบหลังเรียนให้ผ่านก่อนจะศึกษาแบบฝึกทักษะภาษาไทยในชุดต่อไป

สาระการเรียนรู้

๑. การศึกษาความสำคัญของการวิเคราะห์และความสำคัญของบทความ

๒. หลักการคิดวิเคราะห์ของบทความ
๓. ความสำคัญของการวิเคราะห์บทความ
๔. ประโยชน์ของการอ่านคิดวิเคราะห์บทความ

ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑ ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปความรู้และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน
- ท ๒.๑ ม.๒/๓ เขียนวิเคราะห์ วิเคราะห์และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้ง
ในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล
- ท ๓.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล
เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. การอธิบายความหมาย ความสำคัญของบทความที่อ่านได้
๒. บอกหลักการคิดวิเคราะห์ของบทความได้
๓. บอกความสัมพันธ์ของการวิเคราะห์บทความได้
๔. บอกประโยชน์จากการอ่านคิดวิเคราะห์บทความได้

แบบทดสอบก่อนเรียน
แบบฝึกทักษะภาษาไทย เล่มที่ ๑
การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ

คำชี้แจง : ๑. แบบทดสอบชุดนี้มีทั้งหมด ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๒. เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องตัวเลือก ก ข ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบ

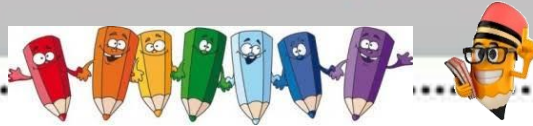
๑. ข้อใดกล่าวถึงการวิเคราะห์ได้ถูกต้อง

- ก. การวิเคราะห์ คือ การพิจารณาจับใจความสำคัญ
- ข. การวิเคราะห์ คือ การกำหนดจุดประสงค์
- ค. การวิเคราะห์ คือ การแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนๆ
- ง. การวิเคราะห์ คือ การการพิจารณาความสำคัญ

๒. เพื่อแสดงความคิดเห็นในเชิงวิจารณ์เรื่องราวที่ต้องการวิจารณ์ด้วยเหตุผล
 และหลักวิชาการเป็นสำคัญ จัดเป็นบทความประเภทใด

ก. บทความวิเคราะห์	ข. บทความวิจารณ์
ค. บทความสัมภาษณ์	ง. บทความวิชาการ

อ่านบทความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๓ – ๕

วิถีชีวิตวัยรุ่นไทย ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง ไม่ได้จำกัดไว้เพียงแค่เรื่องของเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ควรจะเรียกว่า ปรัชญาความพอเพียง และหากขยายความปรัชญาของความพอเพียงแล้ว คือไม่ว่า จะกระทำการใดๆ ก็ตามต้องทำอย่างรู้จักพอประมาณ พอดี รู้เหตุผล เพราะหากปฏิบัติตน อยู่ในพื้นฐานของความพอเพียงแล้วจะอยู่ได้อย่างมั่นคง หากโยงเข้าพระพุทธศาสนา ก็คือ ทางสายกลาง ไม่สุดโต่ง ไม่ย่อหย่อน เรียกว่าพอดี ความพอเพียงสำหรับวัยรุ่นถือเป็นเรื่อง ที่สำคัญมาก เพราะปัจจุบันเราเห็นเป็นจำนวนมากที่ผู้คน ไม่เข้าใจไม่ตระหนักไม่เห็นคุณค่า ของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งวัยรุ่นเป็นวัยแสวงหา เทียบเท่า ไม่ว่าจะเป็นเครื่องแต่งกาย มือถือ เราารู้สึกได้ว่าเขาไม่มีสำนึกตรงนี้ ปัญหาเรื่องความไม่รู้จักพอเพียงที่เกิดขึ้นนั้นจะโทษวัยรุ่น ไม่ได้ ผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง ครูเป็นบุคคลที่สำคัญ เพราะผู้ใหญ่ต้องตระหนักและชัดเจน ถึงความพอเพียง ถ้าผู้ใหญ่ยังไม่รับรู้รับทราบตรงนี้อันตราย เหมือนเรื่องแม่ปูกับลูกปู

เขาเห็นผู้ใหญ่เป็นอย่างไรเขาก็เป็นแบบนั้น ดังนั้นทางที่ดีที่สุดก็คือการทำให้วัยรุ่นเข้าใจ เรื่องความพอเพียง แล้วก็เรื่องค่าใช้จ่ายของเขาเขาก็ต้องมีจิตสำนึก รู้จักการบริหารเงิน รู้จักใช้จ่าย คือเราต้องทำให้เขาเข้าใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าของเศรษฐกิจพอเพียง"

<http://lovekingsim61.blogspot.com/>

๑

๓. ขอบเขตการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนบทความของตน

- ก. การทำให้วัยรุ่นเข้าใจเรื่องความพอเพียง
- ข. ทำอย่างไรจักพอประมาณ พอดี รู้เหตุผล
- ค. วัยรุ่นเป็นวัยแสวงหา เทียบเท่า
- ง. ปฏิบัติตนอยู่ในพื้นฐานของความพอเพียงแล้วจะอยู่ได้อย่างมั่นคง

๔. แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้วัยรุ่น ดำเนินชีวิตในลักษณะใด

- ก. ดำเนินชีวิตเหมือนแม่ปู
- ข. ดำเนินชีวิตอย่างเคร่งครัด
- ค. ดำเนินชีวิตทางสายกลางยึดความพอดี
- ง. ดำเนินชีวิตเพื่อสร้างความสะอาดกสบายตนเอง

๕. คุณธรรมด้านใดที่มีความสำคัญกับหลักเศรษฐกิจ พอเพียงมากที่สุด

ก. เป็นคนมีศีลธรรม	ข. มีความละเอียดรอบคอบ
ค. เป็นผู้มีใจเมตตา	ง. มีความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๖ – ๘

“ เมื่อช่างไม้สร้างบ้านสำเร็จลงก่อนส่งมอบแก่เจ้าของความหวั่นวิตก ไม่ทำให้บ้านแข็งแรงขึ้นเมื่อ ครูสอนศิษย์ด้วยความตั้งใจการห่วงกังวล ไม่ทำให้ศิษย์พบความสมหวัง การรับผิดชอบคือการยอมรับความเป็นจริง เฉพาะหน้าผู้รับผิดชอบย่อมมั่นคงและแ่ยมั้มอยู่ได้ ในทุกสถานการณ์เพราะความมั่นคง และรอยยิ้มสามารถพลิกสถานการณ์ที่เลวร้ายให้ดีขึ้นได้อย่างน่าประหลาดกิจของผู้รับผิดชอบ สั้น เรียบง่าย และจำเป็นต่อชีวิต

ไว้ความสั้น เรียบง่าย และจำเป็นต่อชีวิต ก็คือ ไว้การรับผิดชอบต่ออย่าเรียกหาความทุกข์ แต่จงต้อนรับด้วยดีเพราะความทุกข์เป็นเพื่อน และพลังเพียงระวังอย่าให้มันลามปาม ”

<http://happyhappiness.monkiezgrove.com>

๑๐

๖. จากบทความที่อ่านเน้นคุณธรรมในข้อใดเป็นสำคัญ

- ก. ความกตัญญู
- ข. ความสามัคคี
- ค. ความรับผิดชอบ
- ง. ความเสียสละ

๗. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์ของบทความที่อ่าน

- ก. เพื่อโน้มน้าวใจ
- ข. เพื่อแจ้งให้ทราบ
- ค. เพื่อให้คติข้อคิด
- ง. เพื่อให้ผู้ฟังซักถาม

๘. ข้อใดเป็นประโยชน์

- ก. ครูสอนศิษย์ด้วยความตั้งใจดี
- ข. การยอมรับความเป็นจริงเฉพาะหน้า
- ค. กิจของผู้รับผิดชอบ
- ง. ผู้รับผิดชอบย่อมมั่นคงและแ่มยิ้มอยู่ได้

๙. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของบทความ

- ก. มีความสมบูรณ์ในด้านเนื้อหา กระจ่างแจ้งครอบคลุมความคิด
- ข. การเรียบเรียง ถ้อยคำ ข้อความ สัมพันธ์กันตลอด
- ค. เนื้อหาของบทความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- ง. ผู้เขียนต้องเน้นย้ำประเด็นรองให้ชัดเจน

๑๐. การอ่านเพื่อการวิเคราะห์สามารถทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์อย่างไร

- ก. รู้จักผู้แต่งมากขึ้น
- ข. ทำให้อ่านหนังสือได้ดีขึ้น
- ค. ทำให้เข้าใจแก่นของเรื่อง
- ง. สามารถเลือกซื้อหนังสือได้ดีขึ้น

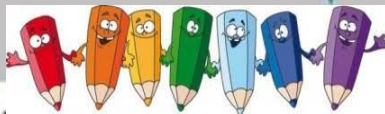
คิดวิเคราะห์ในการทำข้อสอบ

การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ

ใบความรู้ที่ ๑
เรื่อง การคิดวิเคราะห์

ความหมายของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ (๒๕๔๒ : ๒๕๑) ให้ความหมายของคำว่า “คิด” ว่า หมายถึง ก. ทำให้ปรากฏ เป็นรูปหรือประกอบให้เป็นรูปหรือเป็นเรื่องขึ้นในใจ: ใคร่ครวญ, ไตร่ตรอง

องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

กุลธิดา ปัญญาจิรวุฒิ กล่าวว่า องค์ประกอบของการอ่าน ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ คือ

๑. ผู้อ่าน คือ การอ่านจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าไม่มีผู้อ่าน
๒. ตัวอักษร คือ ถ้าผู้อ่านมองเห็นตัวอักษร แล้วอ่านได้แต่ไม่เข้าใจความหมายของตัวอักษรก็จะถือว่าไม่ใช่การอ่าน

หลักการอ่านคดีวิเคราะห์

๑๓

๑. พิจารณาว่าเรื่องนั้นใช้รูปแบบใด เช่น นิทานเรื่องยาว ร้อยกรอง บทละคร
เรื่องสั้น บทความ

๒. แยกเนื้อเรื่องให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

วิเคราะห์

กระบวนการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน (สุวิทย์ มูลคำ. ๒๕๔๗ : ๙-๑๙)

ขั้นที่ ๑ กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์

เป็นการกำหนดวัตถุสิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น พืช สัตว์ หิน ดิน รูปภาพ บทความ เรื่องราว เหตุการณ์หรือสถานการณ์ จากข่าวของจริงหรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ ๒ กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์

เป็นการกำหนดประเด็นสงสัยจากปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ซึ่งอาจกำหนดเป็นคำถามหรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์เพื่อค้นหาความจริงสาเหตุหรือความสำคัญ เช่น บทความ นี้ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ ๓ กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์

เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งของที่มีความหมายเหมือนกันหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายกันหรือขัดแย้งกัน

ขั้นที่ ๔ พิจารณาแยกแยะ

เป็นการพินิจ พิจารณา ทำการแยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อยๆ โดยอาจใช้เทคนิค ๕ W ๑ H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) How (อย่างไร)

ขั้นที่ ๕ สรุปคำตอบ

เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญ เพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบปัญหา
ของสิ่งที่กำหนด

๑๕

ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์

๑. **ช่วยส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญา** คือ ช่วยเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์และประเมินแนวคิดที่คิดขึ้นนั้น และสามารถนำมาแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
๒. **ช่วยให้คำนึงถึงความสมเหตุสมผล** คือ ช่วยในการสำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏและไม่ด่วนสรุปตามอารมณ์ความรู้สึกหรืออคติ แต่สืบค้นตามหลักเหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง
๓. **ช่วยลดการอ้างประสบการณ์ส่วนตัวเป็นข้อสรุปทั่วไป** คือ ช่วยในการไม่ด่วนสรุปสิ่งใดอย่างง่าย ๆ แต่สื่อสารตามความเป็นจริง ขณะเดียวกันจะช่วยให้ไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเพียงตัวอย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุผลและปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้
๔. **ช่วยขุดค้นสาระความประทับใจครั้งแรก** คือ ช่วยในการพิจารณาสาระสำคัญอื่น ๆ ที่ถูกบิดเบือนไปจากความประทับใจครั้งแรก ทำให้เรามองอย่างครบถ้วนในแง่มุมอื่น ๆ ที่มีอยู่
๕. **ช่วยตรวจสอบการคาดคะเนบนฐานความรู้เดิม** คือ ช่วยในการประมาณการความน่าจะเป็นโดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เรามี วิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ของสถานการณ์

๗. เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่น ๆ คือ ช่วยในการคิดเชิงวิเคราะห์เป็นหลักของการคิดในมิติอื่น ๆ เช่น คิดเชิงวิพากษ์ การคิดเชิงสร้างสรรค์

๘. ช่วยในการแก้ปัญหา คือ ช่วยในการคิดจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ และทำความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้น

๙. ช่วยในการประเมินและตัดสินใจ คือ การคิดวิเคราะห์ช่วยให้รู้ข้อเท็จจริงหรือเหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น

๑๐. ช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์สมเหตุสมผล คือ ช่วยให้ความคิดต่างๆ อยู่บนพื้นฐานตรรกะ และความเป็นไปได้อย่างมีเหตุผลมีหลักเกณฑ์

เรื่อง บทความ

๑. ความหมายและลักษณะของบทความ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของบทความไว้ว่า (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๒ : ๖๐๒) น. งานเขียนซึ่งอาจจะเป็นรายงานหรือการแสดงความคิดเห็น มักตีพิมพ์ในสิ่งพิมพ์ วารสาร สารานุกรม เป็นต้น

๒. ประเภทของบทความ

สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภะ และธัญลักษณ์ จุฑาเรือง (๒๕๔๕ : ๗๘-๗๙) แบ่งเนื้อหาบทความได้ ๑๑ ประเภท ได้แก่

๑. บทบรรณาธิการ เป็นบทแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่งที่เขียนขึ้นเพื่อแสดงแนวคิดหลักของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

๒. บทความสัมภาษณ์ เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากการสัมภาษณ์บุคคลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่อง หรือเกี่ยวกับชีวิตของบุคคลนั้น หรือจากการสัมภาษณ์บุคคลหลายคนในหัวข้อเดียวกัน

๓. บทความแสดงความคิดเห็นทั่วไป มีเนื้อหาหลายลักษณะ เช่น หยิบยก

๔. บทความวิเคราะห์ เป็นบทความแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้เขียนจะพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเผยแพร่มาแล้วอย่างละเอียด โดยแยกแยะให้เห็นส่วนต่าง ๆ ของเรื่องนั้น ผู้เขียนเสนอความคิด และวิเคราะห์เหตุการณ์เรื่องราวนั้นอย่างละเอียด แสดงข้อเท็จจริง เหตุผล เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ความคิดเห็นเพิ่มเติม เกิดความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น แบ่งเป็นบทความวิเคราะห์ข่าว และบทความวิเคราะห์ปัญหา

๕. บทความวิจารณ์ เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นในเชิงวิจารณ์เรื่องราวที่ต้องการวิจารณ์ด้วยเหตุผล และหลักวิชาการเป็นสำคัญ

๖. บทความสารคดีท่องเที่ยว มีเนื้อหาแนวบรรยายเล่าเรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีทัศนียภาพสวยงามหรือมีความสำคัญในด้านต่าง ๆ เพื่อแนะนำให้ผู้อ่านรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ชักชวนให้ไปพบเห็นสถานที่นั้นๆ

๘. บทความรอบปี มีเนื้อหาแนวบรรยาย เล่าเรื่องเกี่ยวกับเรื่องราว เหตุการณ์ พิธีการในเทศกาลหรือวันสำคัญ เช่น วันสำคัญทางพุทธศาสนา ทางประวัติศาสตร์ ทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ เป็นต้น

๙. บทความให้ความรู้ทั่วไป ผู้เขียนจะอธิบายให้ความรู้ คำแนะนำในเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น มารยาทการเข้าสังคม การแต่งกายให้เหมาะสม กับกาลเทศะ และบุคลิกภาพ เคล็ดลับการครองชีวิตคู่ เป็นต้น

๑๐. บทความเชิงธรรมะ จะอธิบายข้อธรรมะให้ผู้อ่านทั่ว ๆ ไปเข้าใจได้ง่าย หรือให้แนวทางการดำเนินชีวิตตามแนวพุทธศาสนา เสนอหาทางแก้ปัญหา ตามแนวพุทธปรัชญา

ลักษณะของบทความที่ดี เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (๒๕๔๓ : ๓-๗) กล่าวว่า
ควรมีลักษณะ ๔ ประการ ดังนี้

๑. เอกภาพ กล่าวคือ เนื้อหาของบทความมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
ทิศทางของเนื้อหาไปในทางเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่ประเด็นหลักที่ต้องการนำเสนอ

๒. สวรรค์เอกภาพ กล่าวคือ ผู้เขียนต้องแบ่งประเด็นสำคัญให้ชัดเจนว่าต้องการ

๒๑

แบบฝึกทักษะที่ ๑

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้องตรงประเด็น

๑. การวิเคราะห์ หมายถึงอะไร

ตอบ.....
 .....
 .....
 .....

๒. เหตุใดจึงต้องวิเคราะห์

ตอบ.....
 .....
 .....
 .....

๓. หลักการวิเคราะห์มีอะไรบ้าง

ตอบ.....
 .....
 .....
 .....

๔. ให้นักเรียนอธิบายกระบวนการวิเคราะห์

ตอบ.....
 .....
 .....
 .....

แบบฝึกทักษะที่ ๒

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำอักษรที่อยู่ด้านซ้ายมือ มาเติมลงหน้าข้อที่อยู่ด้านขวามือให้ถูกต้อง
(๑๐ คะแนน)

..... ๑. การวิเคราะห์

ก. มีเนื้อหาแนวบรรยาย เล่าเรื่องเกี่ยวกับเรื่องราว
เหตุการณ์พิธีการในเทศกาลหรือวันสำคัญ

..... ๒. บทความวิเคราะห์

ข. มีเนื้อหาหลายลักษณะ เช่น หยิบยกปัญหาเหตุการณ์
หรือเรื่องที่ประชาชนสนใจมาแสดงความคิดเห็น

..... ๓. บทความวิชาการ

ค. เป็นการเขียนบางส่วนของชีวิตบุคคลเพื่อให้ผู้อ่าน
ทราบโดยเฉพาะคุณสมบัติหรือผลงานเด่น
ที่ทำให้บุคคลนั้นมี

..... ๔. บทความรอบป

ง. การแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อย
ที่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อทำความเข้าใจแต่ละส่วน
ให้แจ่มแจ้ง

..... ๕. บทบรรณาธิการ

จ. เป็นบทแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่งที่เขียนขึ้น
เพื่อแสดงแนวคิดหลักของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ
ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

..... ๖. บทความแสดงความคิดเห็น

ฉ. เนื้อหาของบทความมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
มีทิศทางของเนื้อหาไปในทางเดียวกัน

..... ๗. บทความเชิงธรรมะ

ช. เป็นบทความแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่งซึ่งผู้เขียน
จะพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเผยแพร่มาแล้ว
อย่างละเอียด

..... ๘. บทความชีวประวัติ

ซ. ผู้เขียนต้องเน้นย้ำประเด็นสำคัญให้ชัดเจนว่าต้องการ
นำเสนอแนวคิดสำคัญอะไร

..... ๙. สารัตถภาพ

ฅ. มีเนื้อหาแสดงข้อเท็จจริง ข้อความรู้ทางวิชาการ
เรื่องใดเรื่องหนึ่งสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ

..... ๑๐. เอกภาพ

ญ. จะอธิบายข้อธรรมะให้ผู้อ่านทุกๆไปเข้าใจได้ง่าย
หรือให้คติในแนวทางการดำเนินชีวิตตามแนว
พุทธศาสนา

แบบฝึกทักษะที่ ๓

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ความผิดพลาด

เมื่อสุนัขตกจากสะพานชำรุดสู่ลำน้ำมันรีบว่ายขึ้นฝั่ง
เช็ดหน้า สบัตขนไม่บ่นว่าหรือตำท้อสะพานและก็ไม่ร้องขาน
แก้ตัวไม่มีสัตว์โลกชนิดใดเลยที่จะแก้ตัวให้กับความผิดพลาดของมัน
มันจะทำใน สิ่งที่เหมาะสมกว่านั้นคือ เริ่มต้นใหม่อย่างไม่ประมาท
เมื่อบริสุทธิ์อย่างแท้จริง ไยต้องพะวงกับการกล่าวหาความผิดพลาด
อย่าพะวงถึงการแก้ตัวใช้รอยยิ้ม และการกระทำดีแทนการแก้ตัวเถิด

แบบฝึกทักษะที่ ๓

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

๑. จากบทความข้างต้น “ความผิดพลาด” หมายถึงอะไร จงอธิบาย และยกตัวอย่างความผิดพลาด

ตอบ.....
.....
.....
.....

๒. นักเรียนคิดว่าจากเรื่องเมื่อเกิดความผิดพลาดแล้วต้องปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะไม่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้อีก

ตอบ.....
.....
.....
.....

๓. จากข้อความ “เมื่อสุนัขตกจากสะพานชำรุดสู่ลำน้ำมันรีบว่ายขึ้นฝั่ง เชิดหน้า สะบัดขนไม่บ่นว่า

หรือคำทอสะพาน” ข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร

ตอบ.....
 .....
 .....

๔. “การกระทำดีแทนการแก้ตัว” นักเรียนคิดว่าจริงหรือไม่เพราะเหตุใด จงอธิบาย

ตอบ.....
 .....
 .....

๕. ถ้านักเรียนมาโรงเรียนสาย เพราะนักเรียนตื่นสาย นักเรียนจะแก้ไขข้อผิดพลาดนี้อย่างไร

ตอบ.....
 .....
 .....

๒๖

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบฝึกทักษะภาษาไทย เล่มที่ ๑

การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ

คำชี้แจง : ๑. แบบทดสอบชุดนี้มีทั้งหมด ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๒. เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X)

ลงในช่องตัวเลือก ก ข ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบ

๑. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของบทความ

- ก. มีความสมบูรณ์ในด้านเนื้อหา กระจ่างแจจจ่อครอบคลุมความคิด
- ข. การเรียบเรียง ถ้อยคำ ข้อความ สัมพันธ์กันตลอด
- ค. เนื้อหาของบทความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- ง. ผู้เขียนต้องเน้นย้ำประเด็นรองให้ชัดเจน

๒. การอ่านเพื่อการวิเคราะห์สามารถทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์อย่างไร

- ก. รู้จักผู้แต่งมากขึ้น
- ข. ทำให้อ่านหนังสือได้ดีขึ้น
- ค. ทำให้เข้าใจแก่นของเรื่อง
- ง. สามารถเลือกซื้อหนังสือได้ดีขึ้น

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๓ – ๕

“ เมื่อช่างไม้สร้างบ้านสำเร็จลงก่อนส่งมอบแก่เจ้าของความหว้นวิตก ไม่ทำให้บ้านแข็งแรงขึ้นเมื่อ ครูสอนศิษย์ด้วยความตั้งใจดีการห่วงกังวล ไม่ทำให้ศิษย์พบความสมหวัง การรับผิดชอบคือการยอมรับความเป็นจริง เฉพาะหน้าผู้รับผิดชอบย่อมมั่นคงและยั่งยืน อยู่ได้ ในทุกสถานการณ์เพราะความมั่นคง และรอยยิ้มสามารถพลิกสถานการณ์ที่เลวร้าย ให้ดีขึ้นได้อย่างน่าประหลาดกิจของผู้รับผิดชอบ สั้น เรียบง่าย และจำเป็นต่อชีวิต

ไร้ความสั้น เรียบง่าย และจำเป็นต่อชีวิต ก็คือ ไร้การรับผิดชอบต่อหาความทุกข์ แต่จงต้อนรับด้วยดีเพราะความทุกข์เป็นเพื่อน และพลังเพียงระวังอย่าให้มันลามปาม ”

<http://happyhappiness.monkiezgrove.com>

๒๗

๓. จากบทความที่อ่านเน้นคุณธรรมในข้อใดเป็นสำคัญ

- ก. ความกตัญญู
- ข. ความสามัคคี

ค. ความรับผิดชอบ

ง. ความเสียสละ

๔. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์ของบทความที่อ่าน

ก. เพื่อโน้มน้าวใจ

ข. เพื่อแจ้งให้ทราบ

ค. เพื่อให้คิดข้อคิด

ง. เพื่อให้ผู้ฟังซักถาม

๕. ข้อใดเป็นประโยค

ก. ครูสอนศิษย์ด้วยความตั้งใจดี

ข. การยอมรับความเป็นจริงเฉพาะหน้า

ค. กิจของผู้รับผิดชอบ

ง. ผู้รับผิดชอบย่อมมั่นคงและยั่งยืนอยู่ได้

๖. ข้อใดกล่าวถึงการวิเคราะห์ได้ถูกต้อง

ก. การวิเคราะห์ คือ การพิจารณาจับใจความสำคัญ

ข. การวิเคราะห์ คือ การกำหนดจุดประสงค์

ค. การวิเคราะห์ คือ การแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนๆ

ง. การวิเคราะห์ คือ การพิจารณาความสำคัญ

๗. เพื่อแสดงความคิดเห็นในเชิงวิจารณ์เรื่องราวที่ต้องการวิจารณ์ด้วยเหตุผล และหลักวิชาการเป็นสำคัญ จัดเป็นบทความประเภทใด

ก. บทความวิเคราะห์

ข. บทความวิจารณ์

ค. บทความสัมภาษณ์

ง. บทความวิชาการ

อานบทความต่อไปนี้ แลวตอบคำถามขอ ๘ – ๑๐

วิถีชีวิตวัยรุ่นไทย ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง ไม่ได้จำกัดไว้เพียงแค่เรื่องของเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ควรจะเรียกว่า ปรัชญาความพอเพียง และหากขยายความปรัชญาของความพอเพียงแล้ว คือไม่ว่า จะกระทำการใดๆ ก็ตามต้องทำอย่างรู้จักพอประมาณ พอดี รู้เหตุผล เพราะหากปฏิบัติตน อยู่ในพื้นฐานของความพอเพียงแล้วจะอยู่ได้อย่างมั่นคง หากโยงเข้าพระพุทธศาสนา ก็คือ ทางสายกลาง ไม่สุดโต่ง ไม่ย่อหย่อน เรียกว่าพอดี ความพอเพียงสำหรับวัยรุ่นถือเป็นเรื่อง ที่สำคัญมาก เพราะปัจจุบันเราเห็นเป็นจำนวนมากที่ผู้คน ไม่เข้าใจไม่ตระหนักไม่เห็นคุณค่า ของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งวัยรุ่นเป็นวัยแสวงหา เทียวเตร่ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องแต่งกาย มือถือ เราารู้สึกได้ว่าเขาไม่มีสำนึกตรงนี้ ปัญหาเรื่องความไม่รู้จักพอเพียงที่เกิดขึ้นนั้นจะโทษวัยรุ่น ไม่ได้ ผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง ครูเป็นบุคคลที่สำคัญ เพราะผู้ใหญ่ต้องตระหนักและชัดเจน ถึงความพอเพียง ถ้าผู้ใหญ่ยังไม่รับรู้รับทราบตรงนี้อันตราย เหมือนเรื่องแม่ปูกับลูกปู เขาเห็นผู้ใหญ่เป็นอย่างไรเขาก็เป็นแบบนั้น ดังนั้นทางที่ดีที่สุดก็คือการทำให้วัยรุ่นเข้าใจ เรื่องความพอเพียง แล้วก็เรื่องค่าใช้จ่ายของเขาเขาก็ต้องมีจิตสำนึก รู้จักการบริหารเงิน รู้จักใช้จ่าย คือเราต้องทำให้เขาเข้าใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าของเศรษฐกิจพอเพียง”

<http://lovekingsim61.blogspot.com/>

๘. ขอบเขตการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนบทความของตน

- ก. การทำให้วัยรุ่นเข้าใจเรื่องความพอเพียง
- ข. ทำอย่างรู้จักพอประมาณ พอดี รู้เหตุผล
- ค. วัยรุ่นเป็นวัยแสวงหา เทียบเท่า
- ง. ปฏิบัติตนอยู่ในพื้นฐานของความพอเพียงแล้วจะอยู่ได้อย่างมั่นคง

๙. แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้วัยรุ่น ดำเนินชีวิตในลักษณะใด

- ก. ดำเนินชีวิตเหมือนแม่ปู
- ข. ดำเนินชีวิตอย่างเคร่งครัด
- ค. ดำเนินชีวิตทางสายกลางยึดความพอดี
- ง. ดำเนินชีวิตเพื่อสร้างความสะดวกสบายตนเอง

๑๐. คุณธรรมด้านใดที่มีความสำคัญกับหลักเศรษฐกิจ พอเพียงมากที่สุด

- ก. เป็นคนมีศีลธรรม
- ข. มีความละเอียดรอบคอบ
- ค. เป็นผู้มีความโอบอ้อมอารี
- ง. มีความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร

กระดาษคำตอบ
การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ

ชื่อ.....ชั้น..... เลขที่.....

ข้อ ที่	ทดสอบก่อนเรียน				ตรวจ คำตอบ
	ก	ข	ค	ง	
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					

กระดาษคำตอบ
การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ

ชื่อ.....ชั้น..... เลขที่.....

ข้อ ที่	ทดสอบหลังเรียน				ตรวจ คำตอบ
	ก	ข	ค	ง	
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
แบบฝึกทักษะภาษาไทย ชุดที่ ๑
การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ

๑. ค

๒. ข

๓. ง

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้องตรงประเด็น

๑. การวิเคราะห์ หมายถึงอะไร

ตอบ การแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อทำความเข้าใจแต่ละส่วนให้แจ่มแจ้ง รวมทั้งการสืบค้น ความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ สัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างไร

๒. เหตุใดจึงต้องวิเคราะห์

ตอบ เพื่อช่วยส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญา คำนึงถึงความสมเหตุสมผล ลดการอ้างประสบการณ์ส่วนตัวเป็นข้อสรุปทั่วไป ช่วยขุดค้นสาระความประทับใจครั้งแรกตรวจสอบการคาดคะเนบนฐานความรู้เดิม ช่วยให้เข้าใจแจ่มกระจ่าง เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่น ๆ ในการแก้ปัญหา ประเมินและตัดสินใจให้ความคิดสร้างสรรค์สมเหตุสมผล

๓. หลักการวิเคราะห์มีอะไรบ้าง

ตอบ หลักการวิเคราะห์พิจารณาว่าเรื่องนั้นใช้รูปแบบใด เช่น นิทาน เรื่องยาว ร้อยกรอง บทละคร เรื่องสั้น บทความ แยกเนื้อเรื่องให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร แยกพิจารณาให้ละเอียดว่าเนื้อหาประกอบด้วยอะไรบ้าง พิจารณาว่าใช้กลวิธีในการนำเสนอเรื่องอย่างไรลำดับเหตุการณ์ ตามเหตุผล หรือตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหลัง พิจารณาความคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ และความหมายที่แฝงอยู่ในเรื่องหรือข้อความ เมื่ออ่านพิจารณาข้อความ บทความ เนื้อเรื่องเสร็จแล้วจึงตอบคำถาม

๔. ให้นักเรียนอธิบายกระบวนการวิเคราะห์

ตอบ กระบวนการวิเคราะห์มี ๕ ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ ๑ กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์

ขั้นที่ ๒ กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์

ขั้นที่ ๓ กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์

ขั้นที่ ๔ พิจารณาแยกแยะ ขั้นที่ ๕ สรุปคำตอบ

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๒

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนนำอักษรที่อยู่ด้านซ้ายมือ มาเติมลงหน้าข้อที่อยู่ด้านขวามือให้ถูกต้อง
(๑๐ คะแนน)

...ง... ๑. การวิเคราะห์

ก. มีเนื้อหาแนวบรรยาย เล่าเรื่องเกี่ยวกับเรื่องราว
เหตุการณ์พิธีการในเทศกาลหรือวันสำคัญ

...ช... ๒. บทความวิเคราะห์

ข. มีเนื้อหาหลายลักษณะ เช่น หยิบยกปัญหาเหตุการณ์
หรือเรื่องที่ประชาชนสนใจมาแสดงความคิดเห็น

...ณ... ๓. บทความวิชาการ

ค. เป็นการเขียนบางส่วนของชีวิตบุคคลเพื่อให้ผู้อ่าน
ทราบโดยเฉพาะคุณสมบัติหรือผลงานเด่น
ที่ทำให้บุคคลนั้นมี

...ก... ๔. บทความรอบป

ง. การแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อย
ที่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อทำความเข้าใจแต่ละส่วน
ให้แจ่มแจ้ง

...จ... ๕. บทบรรณาธิการ

จ. เป็นบทแสดงความคิดเห็นลักษณะหนึ่งที่เขียนขึ้น
เพื่อแสดงแนวคิดหลักของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ
ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

- ...ข... ๖. บทความแสดงความคิดเห็น   ฉ. เนื้อหาของบทความมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
มีทิศทางของเนื้อหาไปในทางเดียวกัน
- ...ญ... ๗. บทความเชิงธรรมะ   ช. เป็นบทความแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้เขียน
จะพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเผยแพร่มาแล้ว
อย่างละเอียด
- ...ค... ๘. บทความชีวประวัติ   ซ. ผู้เขียนต้องเน้นย้ำประเด็นสำคัญให้ชัดเจนว่าต้องการ
นำเสนอแนวคิดสำคัญอะไร
- ...ช... ๙. สารัตถภาพ   ฌ. มีเนื้อหาแสดงข้อเท็จจริง ข้อความรู้ทางวิชาการ
เรื่องใดเรื่องหนึ่งสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ
- ...ฉ... ๑๐. เอกภาพ   ญ. จะอธิบายข้อธรรมะให้ผู้อ่านทั่ว ๆ ไปเข้าใจได้ง่าย
หรือให้คติในแนวทางการดำเนินชีวิตตามแนว
พุทธศาสนา

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๓

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปแล้วตอบคำถามข้อ ๑ - ๕ ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

ความผิดพลาด

เมื่อสุนัขตกจากสะพานชำรุดสู่ลำน้ำมันรีบวิ่งขึ้นฝั่ง
 เช็ดหน้า สบัตขนไม่บ่นว่าหรือตำหนิสะพานและก็ไม่ร้องขาน
 แก้วไม่มีสัตว์โลกชนิดใดเลยที่จะแก้วให้กับความผิดพลาดของมัน
 มันจะทำใน สิ่งที่เหมาะสมกว่านั้นคือ เริ่มต้นใหม่อย่างไม่ประมาท
 เมื่อบริสุทธิ์อย่างแท้จริง ไยต้องพะวงกับการกล่าวหาความผิดพลาด
 อย่าพะวงถึงการแก้วใช้รอยยิ้ม และการกระทำดีแทนการแก้วเถิด

๓๘

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

๑. จากบทความข้างต้นเหตุการณ์ใดที่สุนัขเกิดความผิดพลาด

ตอบ สุนัขตกจากสะพานชำรุดสู่ลำน้ำ

๒. นักเรียนคิดว่าจากเรื่องเมื่อเกิดความผิดพลาดแล้วต้องปฏิบัติตนอย่างไร

จึงจะไม่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้อีก

ตอบ เริ่มต้นใหม่อย่างไม่ประมาท

๓. จากข้อความ “เมื่อสุนัขตกจากสะพานชำรุดสู่ลำน้ำมันรีบว่ายน้ำขึ้นฝั่ง เชิดหน้า

สะบัดชนไม้บ่นว่าหรือด่าทอสะพาน” ข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร

ตอบ สุนัขยอมรับในความผิดพลาดที่เกิดขึ้น

๔. “การกระทำดีแทนการแก้ตัว” นักเรียนคิดว่าจริงหรือไม่เพราะเหตุใด จงอธิบาย

ตอบ ขึ้นกับดุลพินิจของครูผู้สอน

๕. ถ้านักเรียนมาโรงเรียนสาย เพราะนักเรียนตื่นสาย นักเรียนจะแก้ไขข้อผิดพลาดนี้อย่างไร

ตอบ ขึ้นกับดุลพินิจของครูผู้สอน

๔๐

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
แบบฝึกทักษะภาษาไทย ชุดที่ ๑
การอ่านคิดวิเคราะห์บทความ

๑. ง

๒. ค

บรรณานุกรม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ๒๕๔๖. **การคิดเชิงวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย.

_____. ๒๕๔๖. **การเขียนบทความอย่างไรให้น่าอ่าน**. กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย.

ประนอม พงษ์เผือก และคณะ. ๒๕๕๑. **แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ ภาษาไทย**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๔๒. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒**. กรุงเทพฯ :

ศิริวัฒนอินเตอร์พริ้น.

_____. ๒๕๕๒. **รู้รักภาษาไทย เล่ม ๒**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท. ๒๕๕๔. **ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน**. พิมพ์ครั้งที่ ๓.

นนทบุรี : ซี.ซี.นอลลิติจึลิสส์.

สุวิทย์ มูลคำ. ๒๕๔๘. **กลยุทธ์การสอนคติวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ : ดวงกลมสมัย.

_____. ๒๕๕๓. **ครบเครื่องเรื่องการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

_____. ๒๕๔๗. **๒๑ วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ ๕

กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

<http://happyhappiness.monkiezgrove.com/>

<http://lovekingsim61.blogspot.com/>

